

**Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö
Talentia ry**

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 7.4.2026

Lausunto/täydentämispyyntö TPA esityksiin: (HE 149/2025 vo) käsittelyyn lakialoitteen LA 22/2024 sekä toimenpidealoitteet TPA 3/2023 vp, TPA 2/2025 vp, TPA 9/2025 vp sekä TPA 16-18/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi HE 149/2025 vp

Lakialoite LA 22/2024 vp Marko Kilpi

Lakialoitteessa ehdotetaan, että Lastensuojelulain 11 luvun 69 §:n 2 momentti muutetaan siten, että lastensuojelulaitoksen johtajan tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvan henkilön päätettävissä olevan lapsen liikkumisvapauden rajoittamisen lastensuojelulaitoksessa enimmäisaika pidennetään nykyisestä 7 vuorokaudesta 30 vuorokauteen. Lisäksi aloitteessa esitetään, että yhtä jaksoisesti rajoittaminen saa jatkua enintään 90 vuorokautta nykyisen 30 vuorokauden sijaan.

Talentia ei kannata esitettyä muutosta lastensuojelulain 69 §:n liikkumisvapauden rajoittamisen pidentämisestä 90 vrk:n. Kaikkein vaativimman ja raskaimman laitoshoidon rajoitustoimenpiteiden tarpeista lähtien ei ole tarkoituksenmukaista säätää pidemmäksi koko vaativuudeltaan eritasoisen lastensuojelun sijais- ja laitoshuollon kentän rajoitustoimenpiteiden kesto.

Toimenpidealoite TPA 17/2025 vp Kaisa Garedew

Toimenpidealoite lastensuojelulain muuttamisesta siten, että lapselle ei kerry käyttövaroja hatkassaoloajalta. Esityksen mukaan käyttövarojen maksuehtojen kiristämistä koskeva 55 §:n muutos voitaisiin toteuttaa uudistuksen yhteydessä.

Talentian ei katso tarkoituksenmukaiseksi säätää erikseen sijaishuollossa oleville lapsille ja nuorille taloudellisia sanktioita, jotka kohdentuvat lapsen ja nuoren käyttövaroihin sijaishuollon aikana. Toimenpidealoitteen mukaan vuonna 2025 käyttövaran minimimäärä on 66,04 euroa kuukaudessa. Aloitteen mukaan käyttövaroja ei voida vähentää lapsen käytöksen vuoksi eikä karkumatkan ajalta. Aloitteessa mainitaan, että hatkan aikana lapselle kertyy saatavia, jotka maksetaan hänelle hänen palatessaan. Talentian mukaan toimenpidealoitteessa esitetyt lakisääteisiä sanktioita ei ole säädetty myöskään valtaväestölle lapsen huoltoa koskevan säätelyn yhteydessä. Ensisijaista on turvata lapsen kasvu ja kehitys riittävillä tukitoimilla siten, että hatkaamisen tarve poistuu.

Toimenpidealoite TPA 2/2025 vp Kaisa Garede

Älypuhelin ja muiden digilaitteiden käytön rajoittamisesta sijaishuollossa. Toimenpidealoite älypuhelin ja muiden digilaitteiden käytön rajoittamisesta sijaishuollossa

Toimenpidealoitteessa esitetään, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin virallisten kansallisten älypuhelin ja muiden digilaitteiden käyttöä koskevien suositusten luomiseksi sekä älypuhelin ja muiden digilaitteiden käytön rajoittamiseksi sijaishuollossa.

Talentian näkemyksen mukaan digilaitteiden käytön osalta voidaan jo nyt nojautua THL:n julkaisemiin kansallisiin ohjeisiin, joiden mukaista oheistusta voidaan noudattaa myös sijaishuollossa sen lisäksi mitä on erikseen säädetty lastensuojelulaissa rajoitustoimenpiteiden luonteen ja kohdentamisen osalta yksittäisessä tilanteessa.

”Kansalliset vapaa-ajan digisuositukset lapsille tarkentuivat syksyn lausunto- ja kommenttikierroksen jälkeen. Valmiit suositukset sisältävät tiukennuksen älypuhelimien hankinnan suositusikärajaan, joka on nyt 13 vuotta.

Suositukset tiiviisti:

- Alle 13-vuotiaalle ei suositella omaa älypuhelinia.
- Alle 2-vuotiaille ei suositella lainkaan ruutuaikaa
- 2–5-vuotiaille ruutuaikaa suositellaan enintään tunti päivässä.
- 6–10-vuotiaille suositellaan ruutuaikaa enintään tunti päivässä ja 11–13-vuotiaille enintään kaksi tuntia päivässä. Aikuisen tulee tarvittaessa rajoittaa ruudulla oloa.
- Digitalisella laitteella käytettävän sisällön tulee olla lapselle sopivaa ja kehitystä tukevaa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että digitaalisten pelien, televisio-ohjelmien ja elokuvien ikärajoja tulee noudattaa, eikä lapsi saa altistua haitallisille sisällöille.
- Alle 13-vuotiaat eivät saa käyttää sosiaalisen median palveluita. Suositukset koskevat 0–13-vuotiaiden lasten digitaalisten laitteiden käytön ikärajoja, laitteiden suositeltua käyttöä sekä haitallisten ja hyödyllisten sisältöjen piirteitä. Suositukset koskevat lasten vapaa-aikaa, eivät esimerkiksi läksyjen tekoa tai kouluun liittyviä tehtäviä. (THL)”

Alpo Heikkinen
erityisasiantuntija
Talentia

